

24322

Պրոլետարներ՝ ըստ յերկիրների, միացե՛ք

Կ. ՅԵ. ՎՈՐՈՇԻԼՈՎ

Ճ

Ա Ռ

ԱՐՏԱՍԱՆԱԾ ՍՏԱԽԱՆՈՎԱԿԱՆ
ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ ՈՒ ԲԱՆՎՈՐՈՒ-
ՀԻՆԵՐԻ ՀԱՄԱՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅԱՆԸ

331.87

4-00

ՀԿ(Բ)Կ ԿԿ ԿՈՒՍՀՐԱՑ • ՕՆԵՐՆՎԱՆ

12 AUG 2013

195 JAN 2010

331.87

4-90

un

Պրոկտանըն՝ը ըտտը յերկերնեցի, միացն՝ը

Գրք. Բ. Յանգույն
Գրք. Է. Բանդուկյան
Սրբանկի Գ. Յիզկյան
Յիզկ. Գրք. Բ. Բանդուկյան

4. ՅԵ. ՎՈՐՈՇԻՆՎ

Յիզկ. Գրք. Բ. Բանդուկյան
Սրբանկի Գ. Յիզկյան
Յիզկ. Գրք. Բ. Բանդուկյան

Ճ Ա Ռ

ԱՐՏԱՍԱՆԱԾ ՍՏԱԽԱՆՈՎԱԿԱՆ
ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ ՈՒ ԲԱՆՎՈՐՈՒ-
ՀԻՆԵՐԻ ՀԱՄԱՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅԱՆԸ

1935 ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ 15-ԻՆ

1008 3976
38225

К. Е. ВОРОШИЛОВ
Роль на первом всесоюзном
конгрессе рабочих и депутатов
СОВЕТОВ
1935-1936

Քարգմ. Մ. Զաքարյան
Խմբ. Հ. Գասպարյան
Սրբազրիչ Վ. Ջիզեշյան
Տեխն. խմբ. Ս. Նաչապետյան

▲
Գրավիլիտի լիպար C—84, հրատ. № 329
պատվեր № 385, արժամ 15,000
Ինդեքս П—80

▲
Հայկուստանի տպարան, Յերեվան Երևանի տպարան № 27

К. Е. ВОРОШИЛОВ
Речь на первом всесоюзном
совещании рабочих и работников-
стахановцев
Армиздат, Эривань, 1935

24322
Ընկերներ՝,

Յես բախտավոր եմ, վոր ինձ ե բաժին ընկել
Հաղորդելու ձեզ՝ աշխարհի լավագույն բանվոր դա-
սակարգի լավագույն մարդկանց, մեր փառապանծ ու
քաջարի Կարմիր բանակի յեղբայրական վողջույնը։
(Ծափահարությամբ։ Բացականչություններ՝ «Ուտա՛»,
«Կեցցե՛» մեր փառարի Կարմիր բանակը, Կլիմ վորոշիլ-
վի ղեկավարությամբ՝ «Ուրա՛», բացականչությու-
ններ՝ «ուտա՛»)։

Ընկերներ, ստախանովականները—մեր Հիանալի
բանվոր դասակարգի առաջին կարգի մարդիկ—ամենից
մոտիկը, ամենից հասկանալին, ամենից թանկագինն
են մեր կարմիր մարտիկները համար, Բանվորադու-
ղացիական Կարմիր Բանակի համար իր ամբողջու-
թյամբ։

Կարմիր բանակը հատուկ ուշադրությամբ ե հե-
տևում, թե այս վերջին ամիսների ընթացքում ինչ ե
կատարվում մեր բանվոր դասակարգի մեջ։

Ստախանովյան շարժումը, վորը մեր յերկրի
բանվորների ավելի ու ավելի մեծ շերտերն ե ընդգր-
կում, չի կարող կենդանի ե անմիջական կերպով չհե-
տաքերել ձեզ՝ Կարմիր բանակին, ձեզ՝ հրամանա-
տարներին, քաղաշխատողներին, մարտիկներին, ին-
ժեներներին ե տեխնիկներին։ Աշխատանքի բարձր սո-

ցիալիստական արտադրողականութեան համար մղվող ժողովրդական հզոր արշավը բոլորիս համար մոտիկ է վոչ միայն այն պատճառով, վոր Կարմիր բանակը մեր մեծ Հայրենիքի անխզելի, անբաժանելի մասն է. վոչ միայն այն պատճառով, վոր Կարմիր բանակի մարտիկները — դա դործարանների ու Փարբիկաների, կոտնտեսութեանների ու խորհտնտեսութեանների, յերկաթուղիների և սոցիալիստական պետութեան մյուս ձեռնարկութեանների յերեկվա հարվածայիներն են, վոչ միայն այն պատճառով, վոր մեր մարտիկներն ու կրտսեր հրամանատարները վաղը նորից ժողովրդական տնտեսութեան աշխատողներն են լինելու, վաղվա ստախանովականները, բուսիգինականները, կրիվոնսականները, սմետանիականները, վինոգրադովականները, պրոնինականները և այլն, և այլն, վորոնց անուններն այժմ հռչակվել են ամբողջ մեծ Խորհրդային յերկրով մեկ, — Կարմիր բանակն ամենաուշադիր կերպով ուսումնասիրում է աշխատանքի նոր, լավագոյն որինակները, վորոնցով, ինչպես բանից դուրս է դալիս, կարելի յե տառացիորեն հրաչնք դործել, — վորպեսզի անհապաղ այդ որինակները փոխադրի Խորհրդային Միութեան զինված ուժերի մարտական պատրաստութեան բոլոր ճյուղերը:

Կարմիր բանակն արդեն իսկ այժմ իր շարքերում ունի բազմահազար մարդիկ, վորոնք լիակատար իրավունքով կարող են ստախանովական կոչվել: Ինչպես դուք գիտեք, Կարմիր բանակն անմիջականորեն նյութական արժեքներ չի արտադրում, բայց նա ամենաակտիվ մասնակցութեան ունի ըստ մեր Ստալինի արտահայտութեան — կապիտալներից առավել թանկ,

առավել կարևոր, առավել արժեքավոր հանդիսացող կապիտալի — կադրերի արտադրութեան դործում (ծափահարութեամբ), նա աճեցնում, ձևավորում և հզկում է մարդկանց:

Կարմիր բանակն արդեն իսկ տվել է յերկրին, սոցիալիստական տնտեսութեան բոլոր ճյուղերին, միջանի հարյուր հազար հիանալի աշխատողներ և արտադրութեան կազմակերպիչներ:

Կարմիր բանակն այժմ ձգտում է վոչ միայն հետ չմնալ, այլ ըստ հնարավորութեան նաև առաջ անցնել պետական որդանիղմի մյուս ճյուղերից, վորպեսզի բոլոր տեսակներով արդարացնի իր պատասխանատու կոչումը պրոլետարական պետութեան սխտեմով:

Դուք գիտեք, վոր որեքա արտադրութեան լավագոյն մարտիկ Նիկիտա Խրուշչով լավագոյն աշակերտը կեր Ստեպանենկոն, վորն այժմ Սեմիոնովյան նավատորմի առավել առաջավոր կրտսեր հրամանատարներից մեկն է, իմանալով Ստախանովի հիանալի ձեռնարկման մասին, արձակուրդում դանվելով՝ դնում է իր հարազատ հանքահորը և այնտեղ, իրոտովյան փորձը բազմապատկելով աշխատանքի ստախանովյան կազմակերպմանն ու մեթոդին, սահմանում է նոր, չտեսնված ոեկորդ, մի հերթավոխում հատելով 552 տոնն ածուխ:

Այս փաստը ցայտուն կերպով բնորոշում է Կարմիր բանակը և նրա մշտական յեղբայրական ու կենդանի կապը պրոլետարական պետութեան աշխատավոր մասսաների հետ, նրա կապն աշխատանքի հարազատ վայրերի հետ:

Մեր որդային ուժերի մեջ մենք աճեցրել ենք և

այժմ մեր ողադնացութեան բնագավառում ունենք այնպիսի մարդիկ, վորոնք իրավամբ աշխարհիս լավագոյն ողադնացններն են համարվում: (Ծափահարութեամբ): Զխոսելով արդեն խորհրդային Միութեան բոլորին հայտնի հերոսների անունների մասին, կարելի չէր տալ ավիացիայի հարյուրավոր մարդկանց անուններ, վորոնք ժամանակակից սոցիալիստական աշխատողի որինակ են հանդիսանում ողին տիրապետելու բնագավառում, պայքարի ամենազոր, ամենաժամանակակից զենքին՝ ավիացիային տիրապետելու բնագավառում: Ողաչուներ և ավիացիայի հրամանատարներ՝ Յեմսեյովի, Ստեպանչենկոյի, Զիմաչի, Միլեչկինի, Կերոնավտների՝ Զիկովի և Տրոպինի, ստրատոնավտների՝ Պրոկոֆյեւի, Գոդունովի, Զիլեյի, Պրիլուցկու և ուրիշների անուններով, շատուման՝ Սպիրինի, ինժեներ-ողաչու՝ Ֆիլինի, պլաներիստների՝ Լիսիցինի և Սուխոմլինովի անուններով, — այս անուններով միայն սկսվում է մեր Կարմիր բանակի լավագոյն մարդկանց հակադասական ցուցակը, — մարդիկ, վորոնք լիովին, ինչպես հարկն է, ստալինաբար տիրապետել են ավիացիոն դործի տեխնիկային, զետեմ և սիրում են իրենց դործը, ինչպես այդ վայել է յուրաքանչյուր ազնիվ կուսակցական և վոչ կուսակցական բոլշևիկի:

Դուք գիտե՞ք մեր մարդկանց, վորոնք տիրապետել են պարաշյուտային արվեստին: Պարաշյուտիզմը, դա — ավիացիայի այն բնագավառն է, վորտեղ մենաշնորհը պատկանում է խորհրդային Միութեանը: Աշխարհում չկա մի յերկիր, վորը կարողանար ասել, թե ինքը կարող է այս ասպարեզում թեկուզ և մոտավորապես

հավասարվել խորհրդային Միութեանը, կամ, առավել ևս՝ վոր նույնիսկ իր առջև խնդիր է դրել առաջիկա տարիներում հասնել մեզ, ել յես չեմ ասում մեզինքն անցնելու մասին: (Ծափահարութեամբ): Այժմ աշխարհում այնպիսի յերկիրներում չկան և յես չեմ սխալվի — ու այս դոգմութիւնն չի լինի — յեթե ասեմ, թե այդպիսիք չեն ել լինի (ծափահարութեամբ), չեն լինի այնքան ժամանակ, քանի դեռ ուրիշ յերկիրներում ել խորհրդային իշխանութիւնն չի լինի: (Ծափահարութեամբ):

Առանձին հերոսական մարդիկ, սխրագործութեան ընդունակ մարդիկ, աշխարհում շատ կան: Այդպիսիք կան նաև բուրժուական յերկիրներում, — թե ովքիս նոսներից զենը և թե յեմբոսական մայր ցամաքում: Բայց այդ յերկիրներում չեն գտնվի տասնյակ, հարյուրավոր, հազարավոր այնպիսի մարդիկ, վորոնք պարաշյուտիզմը սիրելին ինչպես իրենց հարազատ, անհրաժեշտ դործը: Չեն գտնվի այնպիսի մարդիկ, ինչպիսիք մեզ մոտ են, վոր սիրելին այդ դործը և տիրապետելին դրան նախ և առաջ այն պատճառով, վոր ըմբռնում են նրա նշանակութիւնն իրենց հայրենիքի պաշտպանութեան դործի համար, սոցիալիզմի շինարարութեան պաշտպանութեան համար:

Այս տարի Կիևի մանկւրներում մենք աշանատես ելինք — այստեղ ներկա գտնվող ընկերներ Կոսիորը, Պոստիշեւը, Լյուբչենկոն և ուրիշներն ինձ հետ միասին այնտեղ ելին, — թե ինչպես միաժամանակ ցած նետվեցին 1200 պարաշյուտիստներ (ծափահարութեամբ), իրենց հրամանատար ընկեր Ինդգերի գլխավորութեամբ, և ինչպես դրանից բացի, 40 բոպեյի

լինժացըում, — ինքնաթիռներով, յերկու և կես հազարանոց զենամու իջեցվեց: (Ծափահարութիւն):

Այդ մանեւորներին ներկա եղին Փրանսական, չեխոսլովակյան և խոսլակաւ բանակների ներկայացուցիչները. նրանք նույնպէս այս բոլորը տեսան և զարմանում ելին այս նոր գործի մեզ մոտ ստացած թափի, մեր մարդկանց արիւթթյան ու հմտութեան վրա: Համաշխարհային մոմուլը մեր ողային զենանոսների մասին քիչ էի գրում. որերս յես աչքի ելի անցնում, թե ոտարերկրյա լրագրերն ինչ են հաղորդել Կիեւի մանեւորների մասին: Բանից դուրս ե դալիս, վոր բուրժուական լրագրերը Կիեւի այս պարաշյուտային զենանում հաշվում են վոչ ավելի քան 500 հոգի, իսկ մի շարք թերթեր ել դեսանտի թիւը հաւասարեցնում են միայն 150 հոգու: Չգիտես ինչու, թեպէտ և մենք դադանիք չենք դարձրել ու ճշտիւ ասել ենք, թե քանի պարաշյուտիստ ե ցած նետվել, նրանք չեն համարձակվել ճիշտ տեղեկութիւններ տալ: Դժվարաւոր եմ բացատրել, թե բուրժուական մամուլն ինչ նկատաւորներով ե դեկլարավել Կիեւի զենանտի քանակը նվազեցնելով: Բայց ի՞նչ կասեյին այդ կասկածելիորեն համեռտ հրատարակութիւնների պարոնայք հրատարակիչներն ու իմբադիրներ, յեթե նրանք իմանային, վոր մոնալորապես նույն որերին, յերբ մենք Կիեւի մոտ դիտում ելինք ինքնաթիռներից զենքը ձեռքերին և լիակատար հանդերձանքով 1200 հոգու միաժամանակ ցած թռչելու ցնցող տեսարանը, — մարդիկ, վորոնք չենց նոր մոտները դետին դրած՝ իսկույն և յեթ մարտի դեմացին պայմանական հակառակորդի դեմ և վորոնք ել ավելի մեծ վճռականութեամբ, յեթե

հարկաւոր լինի, կզնան իսկական թշնամու դեմ (ծափահարութիւն), — վոր նույն այդ ժամանակ հարեան շրջաններից մեկում ինքնաթիռներից նետվել են միաժամանակ վոչ թե 1200 պարաշյուտիստներ, այլ 1800 հ. (ծափահարութիւն) և դեսանտ ե իջեցվել վոչ թե 2500 հոգի, այլ 5700 հոգի (ծափահարութիւն), և վոր մի շարք ուրիշ շրջաններում՝ վոչ թե այնպիսի մեծ մանեւորներում, ինչպէս Կիեւի ռազմական շրջանի մանեւորներն ելին, այլ հասարակ վարժութիւնների ժամանակ նույնպէս ցած են նետվել միախմբված, հոր կերպով դիմված պարաշյուտիստ մարտիկների բազմաթիւ ջակատներ: Ի՞նչ կասեյին նրանք, յեթե իմանային, վոր չնայած այն հանգամանքին, վոր պարաշյուտիզմը Կարմիր բանակում կառուցվում ե բացառապէս լիակատար կամավորութեան սկզբունքով, մենք հարկադրված ենք լինում մերժելու գործի այս նոր տեսակի մարտիկ դառնալ ցանկացող բազմաթիւ մարտիկների ու հրամանատարների:

Բանվորազյուղացիական Կարմիր բանակի հազարավոր ու հազարավոր մարտիկներ պահանջում են, վորպեսզի իրենց սովորեցնեն պարաշյուտային գործը: Պետք ե ասել ձեզ, ընկերներ, վոր պարաշյուտային գործը, այդ արվեստը, վոր առավել նուրբ և տեսնիկապէս բարդ արվեստներից մեկն ե, Կարմիր բանակը յուրացրել ե, և յուրացրել ե վոչ թե միայն վորպէս սպորտ, վորը արիւթթյուն ե կոմիում, այլ վորպէս կարեւոր ճյուղերից մեկը: (Ծափահարութիւն):

Կարելի՞ յե արդյոք այս ամենը համարել ստախանովական շարժում բանակում: Յես կարծում եմ, վոր դա անպայման այդպէս ե: Կարմիր բանակի վերաբեր-

մամբ ստախանովական շարժումը նախ և առաջ սոցիալ-
լիստորեն դաստիարակված, իրենց հայրենիքի պաշտ-
պանության ուժեղացմանն ամեն կերպ ծառայելի, ամ-
բողջ բաղմազան նոր մարտական տեխնիկային տիրա-
պետած, նոր, լավագույն, հմուտ և խիզախ մարդ-
կանց մասնաբաժան վերելք է, այն մարդկանց, վորոնք
իրենց զենքից վերցնում են բոլորը, ինչ նա կարող է
տալ, անընդհատ կատարելագործում են նրա ողջա-
գործման մեթոդներն ու յեղանակները, վորպեսզի ա-
ժերի և միջոցների նվազագույն ծախսով հասնեն
առավելագույն արտադրողականության՝ թշնամու դեմ
մղած պայքարում, յեթե նա համարձակվի մեզ վրա
հարձակել: Կարմիր բանակային ստախանովականե-
րը նույնպես, ինչպես և նրանց յեղբայրները ձեռնար-
կություններում, փչրում են իրենց զենքի և մարդկա-
յին հմտության սահմանված նորմատիվները, նույն-
պես հաղարավոր և հազարավոր ընկերներ են տանում
իրենց հետևից դեպի առաջ, դեպի լավագույն ցուցա-
նիշները:

Յեթե այս կերպ մոտենանք այս հարցին, ապա
մենք կտեսնենք, վոր բավական թվով ստախանովա-
կաններ ունենք նաև տանկիստների մեջ: Մեր տան-
կիստները հաջողությամբ հասնում են այն բանին,
վոր նրանց տանկերը ամենապարզ հարմարանքների
շնորհիվ, իսկ վոր գլխավորն է՝ նրանց առաջնորդնե-
րի, տեխնիկների, հրամանատարների քննախույզ աշ-
խատանքի շնորհիվ ադատորեն անցնում են ճահճով,
մի բան, վոր նրանց «նորմաները» հաշվի չեյին առել,
անցնում են դետեր, լճեր, և մինչև անգամ ծովածո-
ցեր՝ ալիք յեղած ժամանակ: Մենք քիչ քաջարի տան-

կիստներ չունենք, վորոնք ինչպես վիրտուոզներ, առ-
աջիորեն խաղացնում են իրենց ահեղ մեքենաները:

Մեր նավաստիները, առաջին հերթին մեր ստոր-
ջրյա նավերի քաջարի մարտիկները, իրենց նոր նա-
վակներում նույնպես գերազանցում են այն թեորիա-
կան հաշվարկումներն ու նորմաները, վոր սահման-
ված են նրանց նավերի համար:

Այս խնդիրների լուծումը հեշտ չէ և շատ հար-
կավոր գործ է, վորը մեզ, հրամանատարներին, հնա-
րավորություն է տալիս նոր ձևով, բուլչելիկյան ար-
դյունավետությամբ լուծելու մեքենաների գործադր-
ման խնդիրները, մեքենաներ, վոր սոցիալիստական
ինդուստրիան տալիս է իր բանակին: Անհամար յերե-
վելի մարդիկ կարելի չէ դոնել նաև մեր հրետավոր-
ների, հետևադորի, հեծելազորի, սակրավորների, քի-
միկների, կապավորների, վերջապես մեր ռազմական
արհեստանոցների, պահեստների, անբողբոմների աշ-
խատողների մեջ, մեր շինարարների մեջ, ռազմական
յերկաթուղայինների մեջ, վորոնց աշխատանքը միան-
գամայն հարևան է ժողովրդական տնտեսության
համապատասխան ճյուղերին:

Յերեկ այստեղ ընկեր Սերգոն պերճախոս կերպով
հերքում եր տեխնիկայի ամեն տեսակի իսկական և
կարծեցյալ գիտականի, մեր արդյունաբերության
«գիտակները» ամեն տեսակի թեորիաները:

Յես ել կբերեմ մեզ մոտ բանալում յեղած բազ-
մաթիվ դեպքերից մեկը: Պրոֆեսոր Կրաչկովսկին իր
աշխատություններից մեկում հաղորդել է, թե իր դե-
կավարությամբ ռեյս կտրելը կատարվել է մոլճի
11—15 հարվածով: Պրոֆեսորը 11 հարվածը նվազա-

գույն և ռեկորդային և համարում: Մեր յերկաթուղային զորամասերից մեկի ջոկի հրամանատար ընկեր Ջիմովեցը ռելսեր կտրելու գործ եր սովորեցնում կարմիր բանակայիններին: Տեսնելով, վոր հարկ ե լինում շատ աշխատանք ու ժամանակ ծախսել, ընկեր Ջիմովեցն սկսում ե վերլուծել ռելս կտրելու պրոցեսը: Որ-որին նա ուսումնասիրում ե ճեղքերի ուղղութիւնը, ուսումնասիրում ե հարվածի ուժը և այլն և իր յեղրակացութիւններն ե անում: Շուտով նա ռելսը կտրում ե արդեն յոթը հարվածով: Նրա դասակի հրամանատար ընկեր Կոստիլկան և ուրիշ մարտիկներ կատարելագործում են Ջիմովեցի մեթոդը, ուսումնասիրում են ճեղքերը, գտնում են ռելսերի նվազագույն զէմադրության տեղերը և ի հակակշիռ պրոֆեսորի պնդումների, հասնում են այն բանին, վոր ռելսերը կտրում են յերեք, մաքսիմում չորս հարվածով: Այս մեթոդը յեռապատիկ ուժեղացնում ե աշխատանքի տեմպը: (Ծափահարութիւն):

Ընդլորում պետք ե նկատել, վոր այսպես կտրում և վոչ թե վորևե հայտնապես ուժեղ մեկը, այլ միջակ ուժի տեր մարդը: Միայն թե պետք ե իմանալ, թե ինչպես անել: Իսկ այժմ սա արդեն սխտեմ ե դսրձել և ռելսը կտրում են յերեք հարվածով: (Ծափահարութիւն):

Ընկեր Սերգոն անպայման իրավացի յեր, յերբ նա յերեկ ասում եր, վոր մեր տեխնիկներն ու ինժեներները, տնտեսավարներն ու կազմակերպիչները պետք ե խորը մտածեն այս բոլոր հարցերի վրա:

Ահա թե, ընկերներ, վորտեղից ե առաջ գալիս այն ահագին հետաքրքրութիւնը, վոր Բանվորադու-

ղացիական Կարմիր բանակն այժմ ցույց ե տալիս ստախանովական շարժմանն աշխատանքի աճեն մի ասպարեզում:

Ընկեր Շվերնիկն այստեղ ասում եր, թե ստախանովական մեթոդները հարկավոր ե փոխադրել պրոֆկազմակերպութիւնները: Հավանաբար կարելի յե փոխադրել (ծիծաղ): Յեվ հարկավոր ե փոխադրել, յեթե դուք, արհմիութենական աշխատողներդ, բուրոկրատորեն չեք աշխատում: (Ծիծաղ, ծափահարութիւն):

Տվյալ հարցում յես չեմ վիճում ընկեր Շվերնիկի հետ: Ստախանովյան մեթոդներն անհրաժեշտ ե փոխադրել աշխատանքի բոլոր բնագավառները: Այստեղ յեւոյթներ ունեցան արտադրութիւնն ամենաբաղձաւան ճյուղերի ներկայացուցիչները: Մենք այստեղ լսեցինք հանքահատներին, հնոցավարներին, ֆրեզոր բանվորներին, մանածագործներին, յերկաթուղային մեքենավարներին ու սլաքավարներին, շատ ուրիշ մասնագիտութիւնների բանվորներին, տեխնիկներին և ինժեներներին, նրանք բոլորն ել խոսում եյին այն թեժագույն արդյունքների մասին, վոր ստացել են աշխատանքի նոր ստախանովյան յեղանակները կիրառելով:

Ընկեր Սերգոն և այստեղ յեւոյթ ունեցող մյուս ընկերները բացարձակապես իրավացի եյին՝ առելով, թե այդ հրաշալի, բառիս տառացի իմաստով սոցիալիստական շարժումը, վոր կոչվում ե ստախանովյան, վինոգրադովյան, կրիվոնոսյան և այլ պանծալի անուններով, վոր դա, այդ շարժումը պետք ե անպատճառ յուրացնի, գլխավորի ինժեներա-տեխնիկական

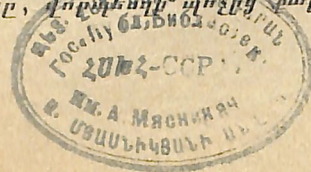
բառայալ նաև կարմիր բանակայինի պահանջները, վորն
այսոր միջանի գլխով ավելի բարձր և քան յերեկ,
խակ վաղն ավելի գրադետ ու կուտուրական և լինե-
լու, քան այսոր,—այնքան արագ են աճում, վոր հը-
րամանատարները հաճախ ի վիճակի չեն պատշաճ
ձևով պատասխանել դրանց, ընդգրկել, ղլխավորել,
վերակառուցվել՝ նոր ձևով աշխատելու համար։ Ուս-
տի և մենք մեզ մոտ,— իսկ այդ արվում և այժմ ա-
մենուրեք,—միշտ սովորեցնում ենք, վերակրթում ենք
մեր կադրերին, լրացուցիչ կերպով վորակավորում,
վերավորակավորում ենք նրանց, վորպեսզի նրանք
հետ չմնան որվա պահանջներից և կարմիր բանակային
լայն մասսաների պահանջմունքներից, կարիքներից։
Սակայն այս ել միշտ բավական չի լինում։ Այժմ կա-
տարեւոյան իր տեղում կարող և լինել միմիայն այն-
պիսի հրամանատարն ու պետը, վորն անընդհատ,
բառացի անընդհատ, կատարելագործվում և առանց
կանդ սունելու ձեռք բերածի վրա։

Իսկ արդյոք մեր հրամանատարների մեջ ստա-
խանովականներ, կա՞ն արդյոք այնպիսի մարդիկ, վո-
րոնք հրամանների չեն սպասում, ցուցումներով,
չաբլոնով չեն ապրում, այլ ստեղծագործում, աշխա-
տում, առաջ են դնում և նոր ուղիներ են վորոնում
դրված նպատակներին, խնդիրներին հասնելու հա-
մար։ Անպայման կան, և խիտ շատ։ Մեր հրամա-
նատարները մեջ շատ են այնպիսիները, վորոնք իրոք
հանդիսանում են մասսաների արժանավոր ղեկավար-
ները, արժանավոր առաջնորդները, այն մասսաների,
վորոնց կոչված են նրանք կառավարելու, ղեկավարե-
լու, հրահանգելու։ Բայց կրկնում եմ, հրամանատա-

րական կադրերի աճման տեմպի ու մասսայի միջև
խզում առաջանալու վտանգը դոյուլթյուն ունի նաև
կարմիր բանակում, վորովհետև մեր մեծ յերկրում՝
կյանքը ծաղկում և բուռն թափով ու անդադար։ Այն,
ինչ վոր լավ եր յերեկ, այսոր այլևս չի բավարարում,
խակ վաղը հետամնացութուն կհանդիսանա։

Յես կարծում եմ, վոր թե՛ արդյունաբերության
մեջ, թե՛ տնտեսական կյանքի մյուս ճյուղերում (թող
ներեն ինձ ժողովրդական տնտեսության աշխատողնե-
րը) բանվորական մասսաների և հրամանատարական
կադրերի միջև այս խզումը դոյուլթյուն ունի ավելի
մեծ չափով։ Դուք լսեցիք Սմետանինի, Ոմեկյանովի,
Վինոգրադովաների և այլ ստախանովականների յե-
լույթները։ Նրանք հո բոլորն ել պրոֆեսորներ են
իրենց դործում։ Ոմեկյանովը սոսկ մեքենավար չե,
Վինոգրադովան սոսկ ջուլհակ չե, սրանք պրոֆեսոր-
ներ են, անշուշտ պրոֆեսորներ՝ իրենց մասնագիտու-
թյան մեջ (շարժում դաիլինգում)։ Նրանց պետք և մի
քիչ սովորեցնել և այն ժամանակ նրանք իրենց գրպա-
նը կրեն մեր «գիտնական» պրոֆեսորներին։ (Ծիծաղ,
բուռն ծափահարություն)։

Հեշտ չե այդպիսի մարդկանց ղեկավարել, նրանք
նոր մարդիկ են, վորոնք յուրահատուկ ձևով են հա-
կանում իրենց կոչումն ու նշանակութունն արտա-
դրության մեջ, նրանց պետք և ղեկավարել շատ հմուտ
կերպով։ Ընկեր ղերեկտորները, ցեխերի պետերը,
ձեռնարկությունների ինժեներները պետք և շատ-շատ
աշխատեն, համառորեն, հմուտորեն և ստախնարար,
ազնվորեն, աշխատեն, վորպեսզի համապատասխանեն
իրենց կոչմանը, վորպեսզի միջին բարձր չփան, չքան,

արդեն ուրիշի սկսած յերգում ձայն պահող չլինեն՝
թերևս և լավ, բայց այնուհանդերձ ձայն պահող:
Ղեկավարը միշտ պետք է նախաձեռնող, առաջավոր
լինի, կարողանա առաջ և առաջ տանել մեր հրաշալի
կադրերին: Նրանք, այդ կադրերը կան մեր պետական
սոցիալիստական աշխատանքի բոլոր ասպարեզներում:

Յես անհրաժեշտ եմ համարում կանգ առնել մի
հարցի վրա ել՝ կապված ստախանովյան անուն
ստացած պրոլետարական շարժման զարգացման հե-
տադա խնդիրներին քննարկման հետ:

Յերեկ ընկ. Որջանիկիձեմ բացարձակապես ճիշտ
էր ասում, վոր մենք պարտավոր ենք, աշխատանքի
արտադրողականության բարձրացման հետ միասին,
պահանջել նաև անպայման բարելավել թե յուրաքան-
չյուր առանձին բանվորի և թե ամբողջ արտադրու-
թյան, արտադրանքի վորակը:

Որջանիկիձեմ. ճիշտ է:

Վորաշիլով. Յես ընկեր արտադրողներ, պետք է
անկեղծորեն ասեմ, վոր մենք միշտ ամբողջովին չե
վոր բավարարված ենք արտադրանքի այն վորակով,
վոր տալիս եք դուք մեզ՝ Կարմիր բանակին:

Ընկերներ, դուք ծանոթ եք մեր ինքնաթիռներին,
հաճախ եք տեսնում մեր տանկերը, թնդանոթները,
զնդացիները, հրացանները, մեր ամբողջ ռազմական
հանդերձանքը: Այս բոլորը հրաշալի արտաքին ունեն,
այդ բոլորը հիանալի յե, հրաշալի հզոր սպառա-
զինում է: Վատ տանկերը չեն կարող միջանի որում
մեծ խմբերով անցնել 700 կիլոմետր, վորից յերեք
քառորդը՝ ջրով, ու առանց վորեւ պատահարի և

նույնիսկ կտարվածքի: Դրանք պետք է հրաշալի տան-
կեր լինեն և այդպես ել են:

Մեր մարտիկներն ամեն տեղ ու ամենուրեք հնար-
ներ են գտնում, վոր մեր բազմատոնն տանկերը զնան
ցամաքով և լողան ջրով, հեշտությամբ հաղթահարե-
լով և՛ ցեխը, և՛ ճահիճը, հաղթահարեն հնարավոր և
անհնարին խոչընդոտները: Յեվ տանկերը զնում են:
Այդ բոլորը շատ լավ է և այդ բոլորն անհերքելի
փաստեր են:

(Նախագահության մեջ յերևում է ընկեր Ստա-
լինը: Բոլորը վոտի յեմ կանգնում: Ծափահարու-
թյուն: Բացականչություններ՝ «ուրա», «կեցցե՛ մեր
իմաստուն ընկ. Ստալինը, ուրա»: Ծափահարություն:
Բացականչություններ: «կեցցե՛ մեր սիրելի Ստալի-
նը»: «Ուրա» բացականչություններ, ծափեր: Մեր
ստախանովական վոդյույնն ընկ. Ստալինին: «Ուրա»
բացականչություններ, ծափահարություն):

Ընկերներ, կրկնում եմ՝ մեր մարտական մեքենա-
ները, մեր ամբողջ սպառազինությունը, մեր ամբողջ
հանդերձանքը շատ լավ են: Բայց յեթե դուք ինձ
հարցնելիք, թե մեզ պե՞տք են արդյոք և կարո՞ղ է
արդյոք մեր արդյունաբերությունը տալ այսոք սպա-
ռազինության միջանի տեսակի ավելի լավ նմուշներ,
և ավելի լավ արտադրանք, քան ստանում ենք մեր
արդյունաբերությունից, յես կասեյի՝ կարող է տալ
ավելի լավը և լավ կլինեն ավելի շուտ ստանայինք
այդ լավը: (Ծափահարություն):

Հիմարություն կլինեն ընդհանրապես ասել՝ տվե՛ք
ավելի լավ արտադրանք, վորովհետև «ավելի լավը»
առաձգական, անսահման հասկացողություն է: Լավը

միշտ կարելի յե դերադանցել ավելի լավով և այսպես անվերջ: Բայց մենք դիտենք սպառազինության միջանի տեսակներն նմուշներ, վորոնց անհրաժեշտ ե հավասարվել նաև մեզ: Մեզ չըջապատել են ավելի կամ սլակաս չափով թշնամի պետութիւններ, ընդ-վորում չատենն «ավելի», քան «սլակաս»: Այս թշնամի պետութիւններն ունեն իրենց բանակներն իրենց ռաբմական տեխնիկայով: Յեւ ահա մենք ուզում ենք ունենալ զենքի բոլոր տեսակների, մարտական ամբողջ տեխնիկայի ամենալավ նմուշները, այն ել պատրաստ-ված ամենամեծ խնամքով, ճշտութեամբ և ամենակա-նոնավոր կերպով:

Ինքնաթիւներն վրա, մեր ստախանովական մար-տիկները, հիանալի ռզաչունները հրաշքներ են դոր-ծում: Մյուս դասակարգերի մարդիկ յերազել անգամ չեն կարող այդպիսի վարպետութեան մասին: Բայց մեր ինքնաթիւներն ել կարող են ամենալավը լինել աշխարհում և պետք ե լինեն: Դուք, ընկեր արտա-դրողներ, տալիս եք բաղմաթիւ այնպիսի մեքենաներ և բարդ տեխնիկա, վորոնց մասին մենք դեռ ամենա-վերջին ժամանակներս կարող եյինք միայն յերազել, այնուհանդերձ մենք այսօր ել վորոչ պահանջներ ու-նենք ձեզանից: Ընկ. Ստալինը, վորն ընդհուպ դադար-վում ե բանակի սպառազինման հարցերով, ընկ. Որ-ջանիկիձեյին, ինձ ե անմիջականորեն սպառազինու-թեան միջոցներ արտադրող ձեռնարկութիւնների զե-կաւարներին քանիցս ասել ե, վոր տանկերը, ինքնա-թիւները, թնդանոթներն ոճառ չեն, լուցկի չեն, հրուշակ չեն, զրանք պաշտպանութեան միջոցներ են, ուստի և բարեհաճեցեք աշխատել ինչպես հարկն ե,

բարեհաճեցեք այդ կարգի արտադրանքը տալ այնպիսի վորակով, վոր նա վոչ մի տեղ և յերբեք չկարողանա անհարմար դրութեան մեջ գցել մեր հրաշալի մարտիկ-ներին, վոր նա, այդ մարտական արտադրանքը լավա-դույնը լինի այն բոլորից, ինչ պատրաստում ե մեր արդյունաբերութիւնը:

Յեւ յես, ընկերներ, պետք ե ուղղակի ասեմ, վոր զեռ բոլորն ինչպես հարկն ե չեն կատարում ընկեր Ստալինի այդ ցուցումները: Մինչդեռ նրանք կարող են ամբողջ 100 տոկոսով կատարվել և պետք ե կա-տարվեն:

Յես կարծում եմ (դիմելով ընկ. Որջանիկիձեյին), վոր ընկեր Որջանիկիձեյն այդ հրաշալի ստախանովեան շարժումը պետք ե արմատացնի առաջին հերթին և ինչպես հարկն ե մեր հատուկ արտադրութիւնների մեջ, և արմատացնի վոչ թե այդ շարժման նեղ ըմ-բռնմամբ՝ տալով միայն ավելի մեծ քանակութեամբ, այլ հաւկապես ամբողջ ծավալով, ձիշտ ըմբռնելով շարժման ելութիւնը, այսինքն՝ վոր մեզ տան և՛ քա-նակ, և՛ անպայման բարձր վորակ:

Մենք չըջապատված ենք բաղմաթիւ թշնամիներ-ով: Ճիշտ ե, Բանվորադուլագիտական Կարմիր բա-նակը ներկայումս ահաւոր ուժ ե ներկայացնում: Նա ուժեղ ե իր անհուն նվիրվածութեամբ Լենինի-Ստա-լինի գործին: Նա ուժեղ ե իր ժողովրդի վոչ մի տեղ և յերբեք չտեսնված սիրով դեպի ինքը: Նա ուժեղ ե իր կազմակերպվածութեամբ, համախմբվածութեամբ, ուժեղ ե իր նոր բաղմաքանակ զենքով: Կարմիր բա-նակի ուժն անխորտակելի յե: Բայց մենք չենք կարող փակել մեր աչքը նաև մեր թշնամիների ուժի հան-

դեպ: Մեր թշնամիները բնավ մատուցել չեն ճանապարհ գիշեր սոցիալիստական պետութեանը: Ընդհակառակը, նրանց սրբազան իղձն է՝ հարձակվել մեզ վրա, խորտակել խորհրդային Միութիւնը:

Մենք, բուլհիկներս, Լենինի և Ստալինի աշակերտներս, յերեւել չենք տարակուսել մեր վերջնական հաղթանակի նկատմամբ: Այժմ, յերբ մեր ուժերը տանապատկւմ են, մենք ամենեւին չենք դնում այն հարցը, թե կհաղթե՞նք արդո՞ք թշնամուն, թե վոչ: Կհաղթե՞նք անպայման: Այժմ արդեն այդ չէ բանը: Այժմ հարցն այսպէս է դրվում՝ ի՞նչ դնով, ինչպիսի՞նք՝ ջանքերով, ինչպիսի՞ դոճերով կհաղթենք մենք: Յես անձամբ կարծում եմ, — այսպէս է կարծում ընկ. Ստալինը, այսպէս է կարծում ընկ. Որջոնիկիձեմ, մեր ամբողջ կենտկոմը և կառավարութիւնը, — վոր մենք պետք է հաղթեմք քշմամուն, յերբ նա հանդգնի հարձակվել մեզ վրա, քիչ արշունով, նվազագույն միջոցներով և մեր պանծալի մարտիկների հնարավորութեան չափ փոքրաքիւ կյանքներով: (Ծափահարութիւն): Իսկ քանի վոր բանն այսպէս է, և այլ կերպ չի կարող լինել, մենք պետք է ինչ դնով ել լինի, հասնենք, և արագորեն հասնենք, այն բանին, վոր մեր Բանվորադուլացիական Կարմիր բանակի ուղարկութիւնը, հաղեցվածութիւնը, մատակարարումն առաջնակարգը, լավադուլը լինի աշխարհում: (Ծափահարութիւն): Կարո՞ղ ենք արդո՞ք հասնել դրան: Անպայման: Մենք ամեն մի անհրաժեշտ բան արդեն ունենք, մենք պետք է հասնենք դրան և կհասնենք: (Ծափահարութիւն):

Աշխարհում՝ և՛ Արեւմուտքում, և՛ Արեւելքում կան

մարդիկ, վորոնք բացերաց իրենց ատելութեան են արտահայտում մեզ և տենդորեն հարված են պատրաստում մեր դեմ: Մենք պետք է միշտ օչալուրջ լինենք: Վորքան ավելի լավ աշխատեն մեր դործաբանները, հանքահորերն ու յերկաթուղիները, կուտեստութիւններն ու խորհտեստութիւնները, վորքան ավելի հաջող զարգանա ստախանովները և բուսիզիները, սմետանիները և կրիվոտները, վինդրադովաները ու դեմչենկոները շարժումը, վորքան ավելի ուժեղ ու կազմակերպված լինի Կարմիր բանակը, այնքան ավելի անհուսալի կլինեն մեր թշնամիները վորո՞ք կօղի սկսելու մեր դեմ:

Յես համոզված եմ, վոր մեր հրաշալի բանվոր դասակարգը և կուտեստական դուլացիութիւնը, խորհրդային Միութեան բոլոր աշխատավորները, մեր ղեկնակները, տնտեսավարները, ինժեներներն ու տեխնիկները, և մենք, Կարմիր բանակի մարտիկներս, մեր Ստալինի առաջնորդութեամբ ամենակարճ ժամանակամիջոցում կհասնենք անմահ ու ծաղկման նոր, նույնիսկ մեզ համար չլսված տեմպի՝ աշխատանքի, կյանքի ու կուլտուրայի բոլոր ասպարեզներում:

Մեզ դեկավարում, մեզ դեպի նորանոր հաղթանակներ է տանում սոցիալիստական հեղափոխութեան առաջին մարշալը, թե՛ քաղաքացիական պատերազմի, թե՛ սոց. շինարարութեան ճակատներում տարած հաղթանակների, թե՛ մեծ Լենինի ժառանգութեան հանդիսացող մեր կուսակցութեան ամբողջ մեծ մարշալը, ամբողջ մարդկութեան կոմունիստական շարժումն մարշալ՝ մեր Մեծ Ստալինը: (Բոլորը վառի յեն կանգնում: Թնդում են «ուա»-ները: Ովացիան

տևում է մի քանի րոպե)։ Նրան՝ կոմունիզմի այդ
խեղճ ամբողջ Ստալինին, նրան՝ մեծ մարդկանցից
մեծագույնի՝ Լենինի հաջորդին, նրան, վորն որ-ա-
վուր ցույց է տալիս մեզ բուհիկյան աշխատանքի
լավագույն ուղինակները, վորն ավելի քան վորեւ մե-
կը զիտե, թե ինչ պետք է անել այսօր, վորպեսզի
հաղթենք վաղը և ընդմիջա՝ մեր պրոլետարական
ուռա՛ն։

Մեր ստախանովականներին, բուհիկյաններին,
վինոգրագուլականներին՝ կորհրդային Միության լա-
վագույն մարդկանց—ուռա՛ն։

(Բուռն ծափահարություն։ Բոլորը վռտի յեն
կանգնում։ Բացականչություններ՝ «ուռա՛ Մեծ Ստա-
լինին, ուռա՛»։ Ամբողջ դահլիճը հռոնկայա վողջու-
նում է ընկ. Ստալինին)։

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0204055

ԳԻՆԸ 30 Կ.

579
ЦЕНА 30 К.

К. Е. ВОРОШИЛОВ

**Речь на первом всесоюзном
совещании рабочих и работниц-
стахановцев**

Армпартиздат, Эривань, 1935